

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3017

Vragen van het lid **Spies** (CDA) aan de minister van Economische Zaken over *de pijplijn Nabucco*. (Ingezonden 26 mei 2009)

1 Kent u het bericht «Russian firm seen as hostile bidder for Nabucco»?¹

2 Is dit bericht over de pijplijn Nabucco, die via Turkije naar Oostenrijk loopt en Europa minder afhankelijk moet maken van Russisch gas, waar?

3 Vindt u het wenselijk dat het Russische energiebedrijf Surgutneftgas de grootste aandeelhouder wordt van een Hongaars bedrijf dat een cruciale rol speelt bij de aanleg van pijplijn Nabucco?

4 Kunt u aangeven wat de relatie tussen energiebedrijf Surgutneftgas en de premier van Rusland, de heer Poetin, is?

5 Welke belangen heeft dit bedrijf naar uw oordeel om op deze wijze betrokken te raken bij de pijplijn Nabucco? Welke risico's kan deze participatie hebben voor het Nabucco-project en wordt het risico op het frustreren van het project groter?

6 Wordt Nederland door deze overname in de toekomst juist afhankelijker van Russisch gas en zal onze energievoorziening daardoor minder zeker en betrouwbaar worden? Was de Nabucco pijplijn nu juist niet bedoeld om Europa minder afhankelijk te maken van Russisch gas?

7 Past deze stap naar u oordeel in een bredere Russische strategie om de Europese energievoorziening van hen afhankelijk te maken?

8 Wat kunt u doen om deze ontwikkeling te keren? Bent u bijvoorbeeld bereid er binnen de EU op aan te dringen om alle middelen in te zetten om de invloed van Rusland op het Nabucco-project zoveel mogelijk te beperken?

¹ www.euractiv.com, 18 mei 2009.

Antwoord

Antwoord van minister **Van der Hoeven** (Economische Zaken) (ontvangen 22 juni 2009)

1 Ja.

2 Het is juist dat Surgutneftgaz 21,2% van de MOL-aandelen heeft verworven door aankoop van het pakket van OMV (Oostenrijkse energiemaatschappij).

3 t/m 5

Ik merk op dat Surgutneftgaz met een aandeel van 21,2% weliswaar de grootste afzonderlijke aandeelhouder van MOL wordt, maar dat dit belang aan gewone aandelen geen controlerende zeggenschap vertegenwoordigt, aangezien voor majeure beslissingen bij MOL het bezit van preferente aandelen noodzakelijk is. De recente aandeelhoudersvergadering van MOL heeft mandaat gegeven aan de Raad van Bestuur om eigen aandelen in te kopen danwel het geregistreerd kapitaal te verhogen, mocht zich een dreiging van een vijandige overname aandienen.

Het is uiteraard aan de Hongaarse autoriteiten en, indien van toepassing, aan de Europese Commissie om een beoordeling te maken van de aankoop van (delen van) Hongaarse bedrijven door, in dit geval, een niet-EU bedrijf, op basis van nationale respectievelijk Europese wet- en regelgeving. De Hongaarse Energy Regulator heeft nog geen toestemming gegeven voor de aankoop door Surgutneftgaz. Het bedrijf Surgutneftgaz doet geen uitspraken over de aandeelhouders-structuur. In de raad van directeuren van Surgutneftgaz hebben geen regeringsvertegenwoordigers zitting. Er is derhalve geen aantoonbare directe relatie tussen het bedrijf en de Russische premier de heer Poetin.

Ik heb geen aanwijzingen dat de reden voor Surgutneftegaz om een aandeel in MOL te nemen is ingegeven door een beoogde invloed op het Nabucco-project. De Russische minister van Energie de heer Shmatko geeft in het door u aangehaalde artikel als motivering: *«The interest of Surgutneftegaz is, by buying the Hungarian shares, to increase its processing capacities, which are quite insufficient in Russia»*. Dat oliemaatschappijen op zoek zijn naar aanvullende activiteiten ter versterking van hun bedrijfsprofiel is uiteraard een normale zaak. Surgutneftegaz concentreert zich met name op olieproductie («upstream») en veel minder op gas. MOL is actief in gas, maar ook in de olie-industrie, en dan met name in raffinage en verkoop («downstream»).

6 t/m 8

Rusland is een essentiële en betrouwbare partner in de gasvoorziening van de EU. De ontwikkeling van de Nordstream-gaspijpleiding, waarin Gasunie participeert en die ik volledig steun, past geheel in deze visie. Nederland en de EU streven daarnaast naar diversificatie in de aanvoer van gas. Zoals u bekend onderneem ik daartoe wat Nederland betreft acties richting gasproducerende landen als Algerije en Angola. De ontwikkeling van Nederland als gasrotonde voor Noord-West Europa is gestoeld op eigen gas, Noors en Russisch pijpleidingengas en LNG-gas vanuit onder andere de genoemde landen. Het door de EU onderschreven concept van de Southern Corridor beoogt de diversificatie van de aanvoer van gas naar Zuid-Oost en Midden-Europa en sluit daarmee aan op onze ambities. De Nabucco-gaspijpleiding is een belangrijk onderdeel van de plannen. Ik ben dan ook een voorstander van de Nabucco-pijpleiding en draag deze steun ook uit in Europees verband. Het is echter goed om op te merken dat binnen de Southern Corridor ook de White Stream gaspijpleiding (die moet gaan lopen van Georgië naar Roemenië over de bodem van de Zwarte Zee) een reële optie vormt, en dat gas uit Irak en LNG-aanvoer uit Qatar eveneens deel van de plannen zijn.